चित्रयोधी च नकुलो महेष्वासो महाबलः । कच्चित् स कुशली कृष्ण वत्सो मम सुखैधितः ।
सुखोचितमदुःखार्हं सुकुमारं महारथं । अपि जातु महाबाहो पश्येयं नकुलं पुनः ।
पद्मसम्पातजे काले नकुलेन विनाकृता । न लभामि धृतिं वीर साऽद्य जीवामि पश्य मां । ११७०
सर्व्वैः पुत्रैः प्रियतरा द्रौपदी मे जनार्द्दन । कुलीना रूपसम्पन्ना सर्व्वैः समुदिता गुणैः ।
पुत्रलोकात् पतिलोकं वृण्वाना सत्यवादिनी । प्रियान् पुत्रान् परित्यज्य पाण्डवाननुरुध्यते ।
महाभिजनसम्पन्ना सर्व्वकामैः सुपूजिता । ईश्वरी सर्व्वकल्याणी द्रौपदी कथमच्युत ।
पतिभिः पञ्चभिः शूरैरग्निकल्पैः प्रहारिभिः । उपपन्ना महेष्वासैर्द्रौपदी दुःखभागिनी ।
चतुर्द्दशमिदं वर्षं यान्नापश्यमरिन्दम । पुत्राधिभिः परिद्यूनां द्रौपदीं सत्यवादिनीं । ११७५
न नूनं कर्म्मभिः पुण्यैरश्नुते पुरुषः सुखं । द्रौपदी चेत्तथा वृत्ता नाश्नुते सुखमव्ययं ।
न प्रियो मम कृष्णाऽर्थो बीभत्सुर्न युधिष्ठिरः । भीमसेनो यमौ चापि यदपश्यं सभागतां ।
न मे दुःखतरं किञ्चित् भूतपूर्व्वं ततोऽधिकं । स्त्रीधर्म्मिणीं द्रौपदीं यत् श्वशुराणां समीपगां ।
आनायितामनार्य्येण क्रोधलोभानुवर्त्तिना । सर्व्वे प्रेक्षन्त कुरव एकवस्त्रां सभागतां ।
तत्रैव धृतराष्ट्रश्च महाराजश्च बाह्लिकः । कृपश्च सोमदत्तश्च निर्व्विन्नाः कुरवस्तथा । ११८०
तस्यां संसदि सर्व्वेषां चत्तारं पूजयाम्यहं । वृत्तेन हि भवत्यार्य्यो न धनेन न विद्यया ।
तस्य कृष्ण महाबुद्धेर्गम्भीरस्य महात्मनः । चत्तुः शीलमलङ्कारो लोकान् विष्टभ्य तिष्ठति ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ सा शोकार्त्ता च हृष्टा च दृष्ट्वा गोविन्दमागतं । नानाविधानि दुःखानि सर्व्वाण्येवाचकीर्त्तयत् ।
पूर्व्वैराचरितं यत्तत् कुराजभिररिन्दम । अक्षद्यूतं मृगवधः कच्चिदेषां सुखावहं ।
तन्मां दहति यत्कृष्णा सभायां कुरुसन्निधौ । धार्त्तराष्ट्रैः परिक्लिष्टा यथा न कुशलं तथा । ११८५
निर्वासनञ्च नगरात् प्रव्रज्या च परन्तप । नाना विधानां दुःखानामभिज्ञाऽस्मि जनार्द्दन ।
अज्ञातचर्य्या बालानामवरोधश्च माधव । न मे क्लेशतमं तस्मात् पुत्रैः सह परन्तप ।
दुर्य्योधनेन निकृता वर्षमद्य चतुर्द्दशं । दुःखादपि सुखं नः स्यात् यदि पुण्यफलक्षयः ।
न मे विशेषो जात्वासीद्धार्त्तराष्ट्रेषु पाण्डवैः । तेन सत्येन कृष्ण त्वं हतामित्रं श्रियावृतं ।
अस्माद्विमुक्तं सङ्ग्रामात् पश्येयं पाण्डवैः सह । नैव शक्याः पराजेतुं सर्व्वे ह्येवं तथाविधं । ११९०
पितरन्त्वेव गर्हेयं नात्मानं न सुयोधनं । येनाहं कुन्तिभोजाय धनं वृत्तैरिवार्पिता ।
बालां मामार्य्यकस्तुभ्यं क्रीडन्तीं कन्दुहस्तिकां । अदात्तु कुन्तिभोजाय सखा सख्ये महात्मने ।
साऽहं पित्रा च निकृता श्वशुरैश्च परन्तप । अत्यन्तदुःखिता कृष्ण किं जीवितफलं मम ।
यन्मां वागब्रवीच्चक्रं स्तके सव्यसाचिनः । पुत्रस्ते पृथिवीं जेता यशश्चास्य दिवं स्पृशेत् ।
हत्वा कुरून् महाजन्ये राज्यं प्राप्य धनञ्जयः । भ्रातृभिः सह कौन्तेयस्त्रीन् मेधानाहरिष्यति ११९५
नाहन्तामभ्यसूयामि नमो धर्म्माय वेधसे । कृष्णाय महते नित्यं धर्म्मो धारयति प्रजाः ।
धर्म्मश्चेदस्ति वार्ष्णेय तथा वागभ्यभाषत । त्वञ्चापि तत्तथा कृष्ण सर्व्वं सम्पादयिष्यसि ।